

Grammatica les 8

Het futurum

Vorming het futurum

1^e en 2^e conjugatie:

- de stam + de futurumtijdkenletter –b–+ uitgangen (-o, -is, -it, -imus, -itis, -unt)
- laudare: laudab-
- monere: moneb-

1 ^e /2 ^e coni.	stam	tijdkenletter	bindklinker	uitgang
laudare monere	lauda mone	b	e, i, u	-o -mus -s -tis -t -nt

laudare	monere
laudabo	Monebo
Laudabis	Monebis
Laudabit	Monebit
Laudabimus	Monebimus
Laudabitis	Monebitis
Laudabunt	Monebunt

de 3^e, 4^e en de 5^e conjugatie

- de praesensstam in de 1^e persoon s. een –a– en in de andere personen een –e–.
- uitgangen: -m, -s, -t, -mus, -tis, -nt.

coni. 3 ^e , 4 ^e , 5 ^e	stam	tijdkenletter	uitgang
regere	reg	a (1 ^e p.s.)	-m -mus

audire	audi	e	-s -tis
capere	capi		-t -nt

regere	audire	capere
Regam	Audiam	Capiam
Reges	Audies	Capies
Reget	Audiet	Capiet
Regemus	Audiemus	Capiemus
Regetis	Audietis	Capietis
regent	audient	capient

Nota bene.

Bijzondere futura:

esse: ero, eris, erit, erimus, eritis, erunt

posse: pot-ero, poteris

ire: ibo

Bijzinnen

Er zijn twee soorten bijzinnen zijn.

1. bijzinnen die ingeleid worden met woorden als toen, omdat, terwijl, als, wanneer, hoewel. Deze woorden heten voegwoorden en verbinden een minder belangrijke zin, een ondergeschikte bijzin aan de hoofdzin. Die voegwoorden heten dan ook onderschikkende voegwoorden.
2. bijzinnen die beginnen met woorden als: die, dat, met wie, waarin. Deze woorden zijn betrekkelijke voornaamwoorden.
3. Er zijn ook nevenschikkende voegwoorden, voegwoorden die zinnen naast elkaar zetten: en, maar, want.

Het Latijnse pronomen relativum: qui, quae, quod

De betekenis:

- zelfstandig met antecedent: die, dat
- bijvoegelijk: welke
- met ingesloten antecedent: wie/hij die, wat

Het zelfstandige pronomen relativum krijgt zijn geslacht en getal van het woord waarmee het verbonden is en de naamval van de functie in zijn bijzin.

Het kan mannelijk, vrouwelijk en onzijdig zijn, enkelvoud en meervoud en in alle naamvallen staan.

casus	M	F	N
nom. s.	qui	quae	quod
gen.	cuius	cuius	cuius
dat.	cui	cui	cui
acc.	quem	quam	quod
abl.	quo	qua	quo
nom.p.	qui	quae	quae
gen.	quorum	quarum	quorum
dat.	quibus	quibus	quibus
acc.	quos	quas	quae
abl.	quibus	quibus	quibus